

Antitrust: podľa odvetvového prieskumu elektronického obchodu je v EÚ rozšírené geografické blokovanie

Brusel 18. marec 2016

Podľa predbežných zistení z odvetvového prieskumu Komisie v sektore elektronického obchodu je v EÚ rozšírená prax geografického blokovaní. Čiastočne za to môžu jednostranné rozhodnutia firiem nepredávať v zahraničí, sčasti však aj zmluvné prekážky vytvorené spoločnosťami, ktoré bránia spotrebiteľom pri cezhraničnom online nákupe v EÚ.

Európska komisia uverejnila predbežné zistenia o rozšírení geografického blokovaní, ktoré spotrebiteľom bráni v nákupe spotrebného tovaru a prístupe k online digitálnemu obsahu v Únii. Tieto informácie získala v rámci prebiehajúceho antitrustového odvetvového prieskumu elektronického obchodu, [ktorý sa začal v máji 2015](#). Z odpovedí vyše 1 400 maloobchodníkov a poskytovateľov digitálneho obsahu zo všetkých 28 členských štátov EÚ vyplýva, že geografické blokovanie je v Únii bežnou praxou tak pri spotrebnom tovare, ako aj pri digitálnom obsahu. 38 % opýtaných maloobchodných predajcov spotrebného tovaru a 68 % poskytovateľov digitálneho obsahu uviedlo, že geograficky blokujú spotrebiteľov z iných členských štátov EÚ.

Cieľom odvetvového prieskumu elektronického obchodu je získať trhové informácie, ktoré Komisii umožnia lepšie pochopiť, či a do akej miery ovplyvňujú európsky elektronický obchodný trh prípadné prekážky zo strany spoločností. Prieskum sa okrem iného zameriava aj na geografické blokovanie. Uverejnené fakty a údaje o geografickom blokovaní neimplikujú zistenie žiadnych obáv z hľadiska hospodárskej súťaže, ani začatie žiadnych antitrustových vyšetrovaní. Zistenia poslúžia ako podklad prebiehajúcej analýzy Komisie v rámci odvetvového prieskumu s cieľom identifikovať prípadné problémy v oblasti hospodárskej súťaže a doplniť opatrenia iniciované ako súčasť [stratégie jednotného digitálneho trhu](#) na riešenie prekážok cezhraničného elektronického obchodu.

Komisárka zodpovedná za politiku hospodárskej súťaže Margrethe **Vestagerová** uviedla: „Informácie získané z odvetvového prieskumu elektronického obchodu potvrdili predpoklad, ktorý nás k nemu viedol: Geografické blokovanie nielen často bráni európskym spotrebiteľom nakupovať tovary a digitálny obsah online z inej krajiny EÚ, ale časť z neho je výsledkom zmluvných obmedzení medzi dodávateľmi a distribútormi. Ak sa firma, ktorá nemá dominantné postavenie, jednostranne rozhodne v zahraničí nepredávať, nejde o porušenie súťažného práva. Ak sú však dôvodom geografického blokovaní zmluvy, musíme bližšie preskúmať, či nejde o protisúťažné správanie, ktoré dokážu riešiť nástroje EÚ v oblasti hospodárskej súťaže.“

Hoci sa na internete predáva čoraz viac tovarov a služieb, cezhraničný elektronický predaj v EÚ rastie len pomaly. Dnes zverejnené predbežné zistenia Komisie z odvetvového prieskumu sa týkajú praxe tzv. **geografického blokovaní**, pri ktorom maloobchodníci a poskytovatelia digitálneho obsahu bránia online nákupcom v kúpe spotrebného tovaru alebo v prístupe k digitálnemu obsahovej službe na základe geografickej polohy nákupcu alebo jeho krajiny pobytu. Je to jeden z faktorov ovplyvňujúcich cezhraničný elektronický obchod.

V niektorých prípadoch geografické blokovanie podľa všetkého vyplýva z **dohôd medzi dodávateľmi a distribútormi**. Tie **môžu obmedzovať hospodársku súťaž na jednotnom trhu v rozpore s antitrustovými pravidlami EÚ**. Tento problém však treba riešiť vo všetkých prípadoch individuálne.

Naopak, ak je geografické blokovanie založené na **jednostranných obchodných rozhodnutiach** spoločnosti nepredávať do zahraničia, takéto správanie v prípade firiem, ktoré nemajú dominantné postavenie, jednoznačne **nespadá do rozsahu práva EÚ v oblasti hospodárskej súťaže**.

Maloobchodníci a poskytovatelia služieb sa môžu rozhodnúť nepredávať do zahraničia z viacerých dôvodov a možnosť voľby obchodného partnera je stále základným princípom. V tomto svetle je kľúčovou prioritou Komisie riešiť neopodstatnené bariéry cezhraničného elektronického obchodu legislatívnymi opatreniami v rámci [stratégie jednotného digitálneho trhu](#) a v máji predloží ďalšie legislatívne návrhy. Spoločným cieľom presadzovania súťažného práva a legislatívnych iniciatív Komisie je vytvoriť priestor, kde majú európski občania a podniky bezproblémový prístup k činnostiam online bez ohľadu na miesto pobytu.

Zhrnutie predbežných zistení

Odvetvový prieskum odhalil, že geografické blokovanie využíva 38 % maloobchodníkov, ktorí sa zúčastnili na prieskume a ktorí sa venujú online predaju **spotrebného tovaru** ako oblečenie, obuv, športové potreby či spotrebná elektronika. Pri týchto produktoch sa geografické blokovanie prejavuje najmä ako odmietanie doručovať do zahraničia. Vyskytuje sa aj odmietanie platieb zo zahraničia a v menšej miere presmerovanie a blokovanie prístupu k webovým stránkam. Hoci vo väčšine prípadov k takémuto geografickému blokovaní dochádza v dôsledku jednostranných obchodných rozhodnutí maloobchodníkov, **12 % z nich uvádza zmluvné obmedzenia cezhraničného predaja** aspoň v jednej z ponúkaných produktových kategórií.

Pokiaľ ide o **digitálny obsah online**, väčšina (68 %) poskytovateľov uviedla, že geograficky blokujú používateľov, ktorí sa nachádzajú v inom členskom štáte EÚ. Robia to najmä na základe IP adresy používateľa, ktorá identifikuje počítač/smartfón a udáva jeho polohu. **59 % opýtaných poskytovateľov obsahu uviedlo, že ich ku geografickému blokovaní zmluvne zaväzujú dodávatelia**. Rozšírenie geografického blokovania sa značne líši v závislosti od kategórie digitálneho obsahu a príslušného členského štátu.

Počet respondentov v jednotlivých členských štátoch sa líši – najmä pre rozdiely vo veľkosti trhu elektronického obchodu a počte spontánnych žiadostí o účasť na prieskume, ktoré Komisia dostala. Výsledky teda ponúkajú cenný náhľad do miery výskytu praxe geografického blokovania v EÚ, no za celkový trh elektronického obchodu v Únii nie sú štatisticky reprezentatívne. Viac informácií nájdete v [prehľade](#).

Ďalšie kroky v odvetvovom prieskume elektronického obchodu

Predbežná správa, ktorej zverejnenie na verejnú konzultáciu je naplánované na polovicu roka 2016, podrobnejšie analyzuje všetky zistenia z prebiehajúceho odvetvového prieskumu elektronického obchodu. Zahŕňať bude nielen geografické blokovanie, ale aj ďalšie prípadné problémy v oblasti hospodárskej súťaže, ktoré sa týkajú európskych elektronických obchodných trhov. Záverečná správa sa očakáva v prvom štvrtroku 2017.

Dnes uverejnené predbežné zistenia o geografickom blokovaní neimplikujú zistenie žiadnych obáv z hľadiska hospodárskej súťaže, ani začatie žiadnych antitrustových vyšetrení.

Ak by Komisia v spojení s geografickým blokovaním či inými problémami zistila konkrétne obavy z hľadiska hospodárskej súťaže, môže začať vyšetrowanie takýchto prípadov na zaistenie súladu s pravidlami EÚ o obmedzujúcich obchodných praktikách a zneužívaní dominantného postavenia na trhu (články 101 a 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – ZFEÚ). Akékoľvek opatrenie na presadzovanie súťažného práva by muselo vychádzať z posúdenia konkrétnych prípadov, ktorého súčasťou by bola aj analýza prípadného odôvodnenia zistených obmedzení.

Súvislosti

Celá správa je k dispozícii [tu](#).

Odvetvový prieskum elektronického obchodu sa začal [6. mája 2015](#) a mal Komisii umožniť identifikovať prípadné obavy z hľadiska hospodárskej súťaže na európskych trhoch elektronického obchodu. Bližšie informácie o odvetvovom prieskume elektronického obchodu nájdete v [prehľade](#) a na [stránke odvetvového prieskumu](#).

Odvetvový prieskum dopĺňa ďalšie opatrenia na odstraňovanie prekážok cezhraničného elektronického obchodu stanovené v [stratégii jednotného digitálneho trhu](#), ktorú Komisia prijala v ten istý deň. Komisia dnes v rámci stratégie uverejnila úplnú správu s výsledkami verejnej konzultácie o geografickom blokovaní (viac informácií [tu](#)). Zároveň vykonala [prieskum metódou fiktívnych nákupov](#) (tzv. mystery shopping), v ktorom analyzovala rozšírenosť geografického blokovania a techník územného obmedzovania v rôznych odvetviach po celej EÚ. V máji Komisia navrhne legislatívny balík na podporu elektronického obchodu v EÚ.

IP/16/922

Kontaktné osoby pre médiá:

[Ricardo CARDOSO](#) (+32 2 298 01 00)

[Yizhou REN](#) (+32 2 299 48 89)

Pre verejnosť: [Europe Direct](#) telefonicky na čísle [00 800 67 89 10 11](#) alebo [e-mailom](#)